

[Tesdaupf.]

Nu har man af principielle grunde, og fordi man mener, ordningen er uhensigtsmæssig for driftens skyld, fra forskellig politisk side ønsket en afløsning. En afløsning vil hyppigt være meget indgribende for en samlet besiddelse, og derfor må det ved bedømmelsen af de forelagte lovforslag — først og fremmest det første — stadig erindres, at selve 8 års formen er noget, der er påtvunget ejeren — og også denne form presses de nu ud af ved, at man atter strammer betingelserne for en fortsættelse af denne form.

Det er derfor et retfærdighedskrav, at dette forslag om afløsning trods alt sker på frivillig basis og sker således, at ulemperne for ejerne reduceres ved adgang til fremning, og således at der gives mulighed for visse fordele i forhold til den almindelige lovgivning.

Lad mig sige som min mening, at det havde ikke været nødvendigt i den grad, som det er sket, at skærpe reglerne om brugsforholdet — de var hårde i forvejen. Men mere skal jeg ikke sige om den ting i dag. Vi nåede til enighed i kommissionen, og det har sin pris — vel for begge parter.

Men for os, som har arbejdet længe og besværligt i kommissionen om disse ting, vil det også være naturligt at understrege, at vi har strakt os så langt, som vi kunne, og jeg må udover eventuelle formelle rettelser for mit partis vedkommende fastslå, at nogen ordning, som bliver til skade for de kompensationer, som ejerne på denne måde kan få, kan ikke gennemføres, uden at hele forliget om denne sag falder til jorden.

Og det var jo netop meningen fra begge sider, at denne sag nu skulle løses på denne frivillige basis; denne enighed og denne chance for en løsning må ikke ødelægges. Jeg tror, at dette grundlag, det lovforslag, der her foreligger, vil blive brugt både af ejere og brugere, så afløsning virkelig finder sted, og så er hensigten nået.

Lovforslaget om brug af visse ejendomme og boliger på landet omfatter enkelt sagt resten af de små ejendomme, som ikke søges afløst, og hvor brugsforholdene kun løber på 8 år. Den svarer altså indenfor sit mere begrænsede område til den oprindelige lov af 1919.

Nu har vi ifølge det, jeg lige har talt om, set, hvad det har kunnet føre til, at man fikserede sådanne brugsforhold og ved stadig at forlænge forpagtningsperioden i virkeligheden indførte en slags livsfæste. Vi har set, hvad det har medført af gener og

mangel på interesse hos både ejer og bruger — det vil jeg gerne sætte en streg under. Det må da være en klar forudsætning for dette lovforslag, at man ikke, når de første 8 år er ved at udløbe, ved en ny lov giver de første brugere ret til at fortsætte uanset opsigelsesbestemmelsen. Hvis man gjorde det, ville man skabe sig de selv samme problemer, som man netop med så megen møje har søgt at skaffe ud af verden gennem den lige forud omtalte lov.

Lovforslaget om tillæg til lov om landbrugsejendomme er en teknisk nødvendighed som følge af indholdet i de to foregående lovforslag.

Jeg kan ud fra de synspunkter, jeg her har søgt at klarlægge, anbefale de tre lovforslag til vedtagelse i det høje ting.

Aage Fogh: På mit partis vegne kan jeg tilsige den største velvilje overfor disse tre lovforslag, min velvilje går endog så vidt, at jeg kan sige til den højtærede landbrugsminister, at vi er klar til at vedtage dem uden nogen som helst ændringer af nogen art.

Forhistorien til det arbejde, her er gennemført, er jo de lovforslag, som daværende landbrugsminister Bording fremsatte i 1948. Under behandlingen af disse forslag — såvidt jeg husker, var der ialt fire — forekom det mig og visse andre af rigsdagens medlemmer, at afsnittet om lejhuse var så uklart, at det var påkrævet, det blev tilbageført til ny kommissionsbehandling. Vi bad derfor landbrugsministeren om at trække dette lovforslag tilbage, lade det komme til behandling i en ny kommission og samtidig lade denne kommission få en opgave mere, nemlig foruden at klare lejehusmændenes forhold også at klare spørgsmålet om fideikommissar og stiftelser og om muligheden for at inddrage disse under jordlovgivningen.

Indtil i dag er vi kun nået til vejs ende med det arbejde, som omfatter lejehusmændenes forhold, mens man vist næppe er kommet i gang med arbejdet vedrørende fideikommissar og stiftelser, og jeg benytter derfor lejligheden til at minde den højtærede landbrugsminister om, at den opgave venter vi også på at få løst, og vi håber, at ministeren vil være opmærksom på dette vigtige kommissionsarbejde. Det vedrører ganske vist ikke denne lov, men jeg vil dog gerne henlede opmærksomheden på, at der er en hel del problemer i forbindelse hermed, som trænger til løsning.

Vedrørende lejehusmændenes forhold er det egentlig mit indtryk, at den form for besiddelse, hvor det var godsejerne, der